

Samenvatting

Het College van B&W vraagt de gemeenteraad om vaststelling van de Omgevingsvisie Maastricht 2040: de langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van Maastricht richting 2040. Deze Omgevingsvisie vervangt de oude structuurvisie en is tevens het eerste kerninstrument dat wordt opgeleverd in het kader van de implementatie van de Omgevingswet. Dit document is tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en bewoners. Op 25 juni 2019 heeft het College van B&W de 'Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040' vastgesteld. Deze ontwerpnota heeft ter inzage gelegen van 13 september t/m 24 oktober 2019. In deze periode zijn 36 zienswijzen ingediend. Voorliggend voorstel bevat de beantwoording van de binnengekomen zienswijzen en een voorstel voor wijzigingen. Indien de raad akkoord gaat met het vaststellen van de Omgevingsvisie Maastricht 2040 en de voorgestelde wijzigingen wordt de Omgevingsvisie op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd. Daarbij krijgt deze Omgevingsvisie de juridische status van 'structuurvisie' conform het huidige wettelijke kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro).

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de voorgestelde beantwoording van binnengekomen zienswijzen.
2. Akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen.
3. Akkoord te gaan met bijgevoegd raadsvoorstel en deze aan te bieden aan de gemeenteraad ter agendering voor de stadsronde op 11 februari en de raadsronde op 10 maart.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 28-01-2020:

Conform.

1. Aanleiding

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingsvisie is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet en tevens het eerste kerninstrument dat door de gemeente Maastricht wordt opgeleverd. De Omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie. De raad is bevoegd om de Omgevingsvisie vast te stellen.

Conform de uitgangspunten zoals opgenomen in het eerder vastgestelde 'Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet Maastricht' liggen verschillende recent vastgestelde beleidsmatige keuzes en visies ten grondslag aan deze Omgevingsvisie. Daarbij is ingezet op actualisatie en integratie van visies en beleidsnota's op basis van een integrale analyse, met aandacht voor de meest urgente opgaven en ambities voor Maastricht in de huidige economische en maatschappelijke context. Dit alles vindt plaats in lijn met de verbeterdoelen van de Omgevingswet.

2. Context

De Omgevingsvisie is tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en bewoners. Als deelproducten zijn eerder de 'Verkenning van de Opgaven Omgevingsvisie Maastricht' (februari 2018) en de 'Discussienotitie Omgevingsvisie Maastricht' (september 2018) door het College van B&W vastgesteld en nader besproken met bewoners en partijen. Op 25 juni 2019 heeft het College van B&W de 'Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040' vastgesteld. Deze ontwerpnota heeft ter inzage gelegen van 13 september t/m 24 oktober 2019. In deze periode zijn 36 zienswijzen ingediend. Een analyse van deze zienswijzen laat het volgende zien:

1. Onderwerpen die veel terugkomen in de zienswijzen zijn: de ambities en uitwerking op het gebied van mobiliteit, de relatie met het woonbeleid en de woonprogrammering in Maastricht (en regio) en het aanscherpen van de opgestelde gebiedsprofielen.
2. Veel indieners hebben behoefte aan concrete uitwerking en uitvoering van diverse opgaven en ambities zoals benoemd in de Omgevingsvisie.
3. Een aantal indieners hebben gereageerd op andere processen en onderdelen in het kader van de implementatie van de Omgevingswet, zoals de uitwerking van het Omgevingsplan en de veranderingen in wet- en regelgeving.

Voorliggend voorstel bevat een beantwoording van de binnengekomen zienswijzen en een voorstel voor wijzigingen in de tekst ten opzichte van de Ontwerp Omgevingsvisie. De raad is conform de Wro bevoegd tot het vaststellen van de Omgevingsvisie en de voorgestelde wijzigingen. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de Omgevingsvisie Maastricht 2040 op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd.

3. Gewenste situatie

De Omgevingsvisie Maastricht 2040 is de langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van Maastricht richting 2040. Daarmee geeft de Omgevingsvisie richting aan de gewenste duurzame ontwikkeling van de stad, met aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en behoud en beheer van bestaande kwaliteiten. De visie voor de fysieke leefomgeving is daarbij als volgt geformuleerd:

“Maastricht heeft de ambitie om haar positie als motor voor de (Eu)regionale economie te versterken en de lokale kwaliteit van leven te verbeteren. Door te investeren in een duurzame ontwikkeling is en blijft Maastricht een prachtige stad om in te wonen, werken en verblijven. Daarmee draagt deze visie op de fysieke leefomgeving bij aan een aantrekkelijke ‘work-life balance’ in stad en regio. Het is juist deze ‘work-life balance’ waarmee Maastricht en de (Eu)regio zich in de toekomst kunnen blijven onderscheiden van andere stedelijke regio's in Nederland en Noordwest Europa.”

Om invulling te geven aan deze visie, stelt de Omgevingsvisie drie thema's centraal waar Maastricht in de toekomst aan wil werken:

1. (Eu)regionale netwerkfunctie: het versterken van de (Eu)regionale netwerkfunctie van Maastricht, ten behoeve van de sociale en economische vitaliteit van de stad en (Eu)regio;
2. Gezond & leefbaar: het investeren in een toekomstbestendige leefomgeving die gezond en leefbaar is voor alle gebruikers van de stad: bewoners, werkers en bezoekers; en
3. Beleving & ontmoeting: het in stand houden en uitbreiden van plekken waar beleving en ontmoeting een bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

Omgevingsvisie: richtinggevend, handelingsperspectief, uitnodiging

Deze Omgevingsvisie is een agenderend en richtinggevend document: een visie waarin de belangrijkste opgaven voor de stad zijn benoemd en vervolgens zijn vertaald naar een visie voor de fysieke leefomgeving op strategisch-tactisch niveau. Daarmee is dit document richtinggevend voor nieuwe ontwikkelingen én behoud van bestaande kwaliteiten. Het document biedt een handelingsperspectief voor verdere uitwerking en uitvoering van zowel grote opgaven (zoals de energietransitie en de woonprogrammering) alsook concrete investeringen en maatregelen (zoals vergroening en mobiliteit). Daarmee is deze Omgevingsvisie bewust geen volledig uitgewerkt plan voor de komende 20 jaar maar een uitnodiging en wenkend perspectief voor diverse partijen en bewoners om samen vorm te geven aan een duurzame ontwikkeling van Maastricht.

Actualisatie

Met deze Omgevingsvisie wordt in juridische zin een structuurvisie opgeleverd. Vóór 1 januari 2024 wordt van gemeenten verwacht om een Omgevingsvisie met bijbehorende juridische status vast te stellen. Deze Omgevingsvisie vormt hiervoor de basis en wordt voor 1 januari 2024 op onderdelen geactualiseerd. Deze actualisatie wordt vormgegeven aan de hand van vier pijlers:

1. Ten eerste wordt aandacht besteed aan enkele onderwerpen die vóór 1 januari 2024 worden opgeleverd in aparte beleidsnota's, die inhoudelijk strategisch-tactisch van groot belang zijn voor de fysieke leefomgeving van Maastricht. Dit zijn de Regionale Energiestrategie (RES), de Warmtevisie, de Woonprogrammering voor de periode 2021 – 2024 en de Grond- en vastgoednota. Voor de uitwerking van deze nota's vormt de Omgevingsvisie een inhoudelijk vertrekpunt. Deze beleidsnota's worden vervolgens als deelproducten integraal vertaald en verankerd in de geactualiseerde Omgevingsvisie.
2. Ten tweede wordt na vaststelling van de Omgevingsvisie gewerkt aan de actualisatie van de Stadsvisie en de Economisch Visie. Deze aangepaste visies worden ook in de actualisatie van de Omgevingsvisie meegenomen. Gelijktijdig vormt de Omgevingsvisie een majeure bouwsteen en integraal onderdeel van deze visies.
3. Ten derde wordt de Omgevingsvisie op onderdelen verder uitgewerkt om te voldoen aan de eisen en de geest van de Omgevingswet, waaronder het benoemen van aandachtsgebieden op het gebied van verstoring (lucht, geluid).
4. Ten vierde wordt in dit actualisatieproces verkend of er een planMER moet worden uitgevoerd als onderdeel van het besluitvormingsproces. Een planMER betreft een milieueffectenrapportage op het schaalniveau van de stad en wordt uitgevoerd mits 1) in de actualisatie van de Omgevingsvisie MER-plichtige onderdelen zijn opgenomen; en 2) deze onderdelen niet al eerder in andere MER-procedures tot besluitvorming hebben geleid.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

In de Omgevingsvisie wordt duurzaamheid niet als apart thema behandeld. Duurzaamheid is als rode draad door het verhaal verweven, gericht op een integrale duurzame ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Maastricht. Daarnaast zijn onderwerpen als klimaatverandering, de energietransitie, veiligheid en gezondheid expliciet geagendeerd. In de geest van de Omgevingswet wordt meer dan voorheen aandacht besteed aan deze onderwerpen. 'Gezond en leefbaar' is tevens als één van de drie centrale thema's voor de Omgevingsvisie benoemd.

5. Effect op de openbare ruimte

De Omgevingsvisie is een integrale visie op de fysieke leefomgeving, inclusief directe en indirecte impact op de inrichting, het gebruik en het beheer van openbare ruimten van de stad. Daarbij wordt aandacht besteed aan zowel nieuwe ontwikkelingen alsook het behoud van bestaande kwaliteiten in verschillende gebieden van de stad. In de Omgevingsvisie wordt de gewenste ontwikkelrichting van verschillende gebieden geschetst op hoofdlijnen. De concrete oplossingen en maatregelen moeten nader worden uitgewerkt in diverse projecten en uitvoeringsplannen, waarvoor de Omgevingsvisie richtingen schetst en kaders stelt.

6. Personeel en organisatie

Dit collegevoorstel heeft geen directe impact op de gemeentelijke organisatie. De ontwikkeling van de Omgevingsvisie is met de huidige capaciteit gerealiseerd. Toekomstige nieuwe opgaven en ambities zoals deze in de Omgevingsvisie worden beschreven, hebben mogelijk wel een impact op de inzet van bestaande capaciteit en inzet van middelen voor de komende jaren.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

Deze Omgevingsvisie heeft een richtinggevend karakter en agendeert diverse ambities en opgaven voor de komende jaren. De Omgevingsvisie bevat geen financiële paragraaf met gedetailleerde uitwerking van maatregelen en investeringen met bijbehorende financiële consequenties. Nadere uitwerking is nodig voor het inzichtelijk maken van de financiële consequenties op de (middel)lange termijn voor de gemeentebegroting. Deze worden in aparte voorstellen aan de raad voorgelegd ter besluitvorming en/of verankerd in de reguliere P&C cyclus meegenomen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Sinds april 2018 heeft er een intensief en interactief participatieproces plaatsgevonden, waarvoor diverse stadsronden, open dialoogbijeenkomsten en aparte sessies met specifieke doelgroepen en partners zijn georganiseerd. Resultaten uit deze diverse bijeenkomsten zijn verwerkt in de Ontwerp Omgevingsvisie, die vervolgens ter inzage is gelegd. Intern zijn diverse beleidsdisciplines vanaf de start van het proces (zomer 2017) nauw betrokken, waaronder economie, sociaal, ontwikkeling,

ruimte, bestuurszaken, veiligheid en vergunningverlening. Daarnaast is ook de input van externe partijen uit diverse overige overleggen en parallelle beleidsprocessen van de gemeente Maastricht meegenomen.

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met de voorgestelde beantwoording van binnengekomen zienswijzen.
2. Akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen.
3. Akkoord te gaan met bijgevoegd raadsvoorstel en deze aan te bieden aan de gemeenteraad ter agendering voor de stadsronde op 11 februari en de raadsronde op 10 maart.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De Omgevingsvisie Maastricht 2040 wordt voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming. Vervolgens worden de volgende vervolgacties opgepakt.

Ten eerste wordt na vaststelling van de Omgevingsvisie gestart met het uitwerken van uitvoeringsplannen zoals het fietsactieplan, parkeerplan en het groenplan. Ten tweede worden diverse andere beleidsnota's verder uitgewerkt waarvoor de Omgevingsvisie het inhoudelijke uitgangspunt is, zoals eerder benoemd in het kader van het actualisatieproces. Ten derde worden volgende stappen gezet in de implementatie van de Omgevingswet, waaronder de ontwikkeling van het Omgevingsplan en het verkennen van de mogelijkheden voor het inzetten van Omgevingsprogramma's. Ten vierde wordt het actualisatieproces voorbereid, zodat deze Omgevingsvisie geactualiseerd is en op onderdelen aangepast vóór 1 januari 2024.